

Załącznik 18

Ćwiczenia twórczości

1. Różne funkcje przedmiotów

Uczestnicy mają za zadanie wymyślić, indywidualnie, możliwie najwięcej zastosowań długopisu. Im bardziej oryginalny pomysł, tym lepiej.

2. Co czym zastąpić?

Poleć uczestnikom, aby wymyślili sposób wyjścia z następującej sytuacji:
„Zimą burza zerwała instalację elektryczną w szkole. Naprawa potrwa dość długo. W jaki sposób w tym czasie można zorganizować naukę dzieci?”

3. Nieistniejące słowa

Szkoła zakupiła nowe urządzenie. Jest to połączenie komputera z analizatorem, który może oceniać szczególne zdolności dzieci. Uczestnicy mają narysować schemat tego urządzenia i nadać mu nazwę.

4. Analogie i metafory

Poproś, aby uczestnicy łączyli hasła zapisane w kolumnie A z dowolnym hasłem z kolumny B, według schematu: „A jest jak B, bo...”.

A	B
talent	gorąca czekolada
inteligencja	transatlantyk
geniusz	las brzoźowy

5. Lista atrybutów

Ćwiczenie polega na wymyśleniu możliwie wielu cech pojęcia „inteligencja językowa”. Mogą w tym być również emocje, które wzbudza.

6. Rebusy

Uczestnicy na ochotnika wychodzą na środek sali. Muszą, poprzez komunikację pozawerbalną lub rysowanie, przedstawić takie pojęcia, jak: zdolności, emocje, geniusz, talent, jednostka wybitna, sukces.

7. Mapy myśli

Każdy uczestnik rysuje mapę myśli na temat „Dzieci zdolne w szkole”.

Spis treści

1. Między taktyką kury a strategią orła. Utalentowany uczeń – jego wrogowie i przyjaciele – Małgorzata Boraczyńska	3
2. Uczniowie wybitnie zdolni w szkole – radość czy kłopot? – Irena Dzierzgowska	13
2.1. Wszystko, co musisz wiedzieć na ten temat	13
2.2. Szkolenie	25
2.3. Załączniki	31
3. Jak pracować z uczniem zdolnym, aby wykorzystać jego potencjał twórczy – Lidia Pasich, Krzysztof Łysak	50
3.1. Zeus – dodatnia samoocena, niezależność, odwaga	51
3.2. Odys – wyobraźnia twórcza, oryginalność, innowacyjność	57
3.3. Ikar – fascynacja zadaniem, wrażliwość na problemy	64
3.4. Dedal – otwarty umysł, elastyczność	72
3.5. Załączniki	81
4. Uczeń zdolny w twojej klasie – Beata Sadzińska	86
4.1. Wstęp	86
4.2. Opis sytuacji	86
4.3. Analiza problemu	87
4.4. Rozumienie problemu: diagnoza	89
4.5. Proponowana strategia postępowania	90
4.6. Efekty działań	91
4.7. Wnioski	92
4.8. Przykładowe sposoby realizacji przyjętej strategii postępowania	92
4.9. Załączniki	94

Wskazówki dla rodziców dziecka zdolnego

Wpływ rodziców na stymulowanie rozwoju dziecka, jego zdolności i zainteresowań jest niepodważalny^a. Aby nie zaprzepaścili potencjału twórczego swoich zdolnych dzieci powinni mieć świadomość ich odrębności. Pamiętać też powinni, że swoim świadomym i konstruktywnym funkcjonowaniem mogą je wspierać, niezależnie od swoich możliwości finansowych^b.

- ▶ Dostarczaj dziecku informacji, pokazuj źródła zdobywania wiedzy, nowych umiejętności.
- ▶ Pozwalaj i zachęcaj do szukania nowych rozwiązań starych problemów.
- ▶ Pamiętaj, że zdolne dziecko lubi przywiązywać się do swoich prac, ulepszać i poprawiać je, szukać nowych rozwiązań, gdyż nie zadowala go jeden sposób osiągnięcia celu, a przyjemność sprawia mu bardziej rozwiązywanie niż osiągnięcie rozwiązania.
- ▶ Daj mu czas na uczenie się pokonywania presji czasu, poznanie własnego tempa pracy, poniesienia konsekwencji przekraczania limitów czasowych.
- ▶ Ucz je nastawienia na problem, a nie rywalizację z innymi i pokazywanie, że są od niego gorsi. Zamiast tego wychowuj je tak, aby pokazywało, że jest lepsze od samego siebie z perspektywy jakiegoś czasu, że pokonuje siebie, nie innych.
- ▶ Wzmacniaj i chwal dziecko, gdyż i tak jego samokrytycyzm jest wysoki, a mając poczucie własnej wartości może osiągnąć więcej bez narażania się na stres.
- ▶ Ucz je bycia w grupie, gdyż dzięki temu rozwinię swoje umiejętności interpersonalne, nauczy się mówić i słuchać, być liderem i pomocnikiem podczas konfrontowania swoich pomysłów z innymi, a nie będzie żadne nieustannych występów, nastawione na sukces i niepotrafiące pogodzić się z obecnością kolegów w klasie.
- ▶ Dbaj o prawidłowy rozwój dziecka ze szczególnym uwzględnieniem sfery emocjonalnej i społecznej. Nie zapominaj, że mimo wysoko rozwiniętych zdolności poznawczych, dziecko potrzebuje przede wszystkim ciepła i miłości, aby nie doprowadzić do rozdźwięku między rozwojem twórczym, intelektualnym a emocjonalnym.

^a Levis D.: *Jak wychować zdolne dziecko*. Warszawa, PZWL, 1988.

^b Supron E.: *Modele opieki nad dzieckiem zdolnym* [w:] *Modele opieki nad dzieckiem zdolnym*. Materiały z I i II Forum Wymiany Doświadczeń osób pracujących z dziećmi zdolnymi. (red.) Partyka M., Warszawa, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, 2000, s. 58–62.